

Sygn. akt VIII U 1695/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodnicząca – Sędzia S.O. Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant – st. sekr. sąd. Katarzyna Tokarska-Jóźwik

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2017 roku w Lublinie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

z udziałem zainteresowanej G. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 9 stycznia 2015 roku numer (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VIII U 1695 /16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 stycznia 2015 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442 z późn. zm.) oraz przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) stwierdził, że G. K. jako osoba zatrudniona na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, u płatnika (...) Sp. z o.o., podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 sierpnia 2011 roku do 16 sierpnia 2011 roku (decyzja – k. 5 akta ZUS).

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. S. – Prezes Zarządu (...) Sp. z o.o., w którym domagał się jej uchylecia. W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, iż w jego ocenie zawarta przez płatnika umowa z G. K. ma charakter umów o dzieło (odwołanie od decyzji – k. 2 – 7 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (k. 10 – 12 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

J. S. prowadzi spółkę z o.o. (...) zajmującą się handlem detalicznym artykułami spożywczymi. W ramach prowadzonej działalności w spółce zatrudnieni byli na podstawie umowy o pracę sprzedawcy – kasjerzy oraz pracownicy na stanowiskach biurowych, handlowych i marketingowych. Ponadto w spółce są również zatrudnieni pracownicy na

podstawie umów zlecenia, zaś we wcześniejszym okresie zatrudniane były również osoby na podstawie umowy o dzieło (zeznania odwołującego – k. 63v-64 akt VII U 389/15).

Inspektor Kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przeprowadził kontrolę okresową u płatnika składek (...) Sp. z o.o., na podstawie której ustalił, że płatnik zawarł z G. K. następującą umowę o dzieło:

- z dnia 1 sierpnia 2011 roku, umowa nr (...) na okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 16 sierpnia 2011 roku z wynagrodzeniem brutto 670 zł zgodnie z rachunkiem z 17 sierpnia 2011 roku.

Przedmiotem powyższej umowy było przepakowanie 750 kg ziemniaków do sprzedaży w porcje po 1,5 kg, 2 kg, rozłożenie pudełek kartonowych i spakowanie w paczki 150 sztuk.

Do obowiązków G. K. w ramach zawartej umowy należało rozważanie, popakowanie określonej ilości ziemniaków z opakowania zbiorczego w oparkowanie jednostkowe. Zainteresowana pracowała na zapleczu sklepu, pakowała, w woreczki dostarczane przez płatnika ziemniaki, w tzw. handlowe ilości po 1/5 do 2 kg. Nie ważyła woreczków z ziemniakami. Czynności te wykonywała sukcesywnie w zależności od potrzeb pracodawcy. Ponadto do obowiązków zainteresowanej należało rozłożenie tekturowych pudełek na płasko, poskładanie ich po kilka sztuk, powiązanie sznurkiem i poskładanie paczek do wywiezienia. W czasie pracy podlegała kontroli prezesa Spółki lub kierownika sklepu (zeznania wnioskodawcy – k. 63v – 64).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody. Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach organu rentowego. Były one przechowywane przez uprawniony podmiot, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu.

W ocenie Sądu złożony do akt protokół kontroli 29 kwietnia 2005 roku nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Z treści w/w protokołu wynika bowiem, iż płatnik błędnie dokonał zgłoszenia przykładowo I. (...) do ubezpieczeń społecznych z kodem tytułu ubezpieczeń 04 11 00 od dnia 2 kwietnia 2001 roku. Zgodnie z umową zlecenia I. (...) należało dokonać zgłoszenia wymienionej od dnia 2 maja 2001 roku (na okres od 2 kwietnia 2001 roku do 30 kwietnia 2001 roku z wymienioną zawarta została umowa o dzieło). Protokół ten dotyczy innych osób i innych okresów niż objęty zaskarżoną decyzją.

Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania złożone przez skarżącego J. S. uznając je za jasne, pełne, logiczne oraz spójne z dowodami w postaci dokumentów.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Odwołanie płatnika (...) Sp. z o.o. jako niezasadne podlega oddaleniu.

Dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej podstawowe znaczenie miało ustalenie, czy umowa zawarta w dniu 1 sierpnia 2011 roku pomiędzy płatnikiem (...) Sp. z o.o. G. K. były umową o dzieło jak to wynika z nazwy tej umowy, czy umowami o świadczenie usług, do których zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Zgodnie z art. 627 kc, przez umowę o dzieło przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Wykonanie oznaczonego dzieła jest zwykle określonym procesem pracy lub twórczości o możliwym do wskazania momencie początkowym i końcowym, którego celem jest doprowadzenie do konkretnego, indywidualnie oznaczonego efektu (rezultatu) przyjętego przez strony w momencie zawierania umowy. Jest to zatem typowe zobowiązanie rezultatu zamierzonego przez strony. Pomiędzy stronami nie występuje jakikolwiek stosunek zależności lub podporządkowania.

W odróżnieniu od powyższego w przypadku umów o świadczenie usług, do których na mocy art. 750 k.c. stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu brak jest zaakcentowania rezultatu jako koniecznego do osiągnięcia, co nie wyklucza, iż takowy nastąpi. Przy czym nie wynik, lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku, są elementem wyróżniającym

dla umowy zlecenia oraz umów o świadczenie usług. Mieć przy tym należy na względzie, iż przedmiotem tej drugiej kategorii umów jest wykonywanie czynności o charakterze faktycznym na rzecz dającego zlecenie. Przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 § 1 kc). Przedmiotem zlecenia może być również dokonanie innych czynności (czynów) zgodnych z prawem, niebędących czynnościami prawnymi, ale które wywołują pewne skutki prawne. Zlecenie należy do umów o świadczenie usług, zalicza się je do zobowiązań starannego działania, a nie zobowiązań rezultatu.

W ocenie Sądu należy podzielić stanowisko ZUS, iż łączące strony umowy nosiły cechy umowy zlecenia, a nie umowy o dzieło.

Umowa zlecenia różni się od umowy o dzieło przede wszystkim tym, że ta druga powinna w każdym przynosić konkretny i sprawdzalny rezultat. Przy umowie o dzieło osobiste wykonanie umowy ma mniejsze znaczenie, jeżeli końcowy rezultat zostanie osiągnięty. Z kolei przy zleceniu rezultat nie jest konieczny, zaś zasadą jest osobiste wykonanie zobowiązania przez zleceniobiorcę, z uwagi na osobiste zaufanie między stronami.

W ocenie Sądu umowa zawarta pomiędzy płatnikiem (...) Sp. z o.o. a G. K. wbrew swojej nazwie nosi cechy umowy zlecenia. W umowie tej zainteresowana zobowiązała się pakowania ziemniaków do sprzedaży w porcje, rozłożenie pudełek kartonowych i spakowanie w paczki.

Stwierdzić należy, iż z treści zawartych zapisów umowy wynika, że treścią zobowiązania było stałe wykonywanie kilku powtarzalnych czynności. Oceniając charakter tych czynności trudno mówić o dziele posiadającym zindywidualizowany charakter, do którego sporządzenia konieczne są jakieś szczególne predyspozycje. Zainteresowana po prostu wielokrotnie wykonywała sekwencje powtarzających się czynności. W przypadku gdy istotą umowy jest stałe wykonywanie ściśle określonych czynności, to należy uznać ją za umowę starannego działania a nie rezultatu. Należy przy tym pamiętać, że nie ma przeszkód, aby umowa zlecenia również przynosiła pewne efekty. W przypadku jednak, gdy wykonanie umowy polega na długotrwałym zatrudnieniu, w ramach którego w sposób powtarzalny osiągany jest określony rezultat, to zobowiązanie takie ma charakter świadczenia usług, a nie umowy o dzieło (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2011 r., II UK 315/10). Taka sytuacja miała miejsce w przedmiotowym stanie faktycznym – G. K. w sposób długotrwały i stały wykonywała na rzecz zleceniodawcy ściśle określone czynności, co nosi cechy stałego zlecenia, a nie osiągnięcia konkretnego i indywidualnego rezultatu.

Dyskusyjny pozostaje także element zależności lub podporządkowania pomiędzy stronami umowy. Wprawdzie G. K. nie miała oznaczonych godzin ani dni wykonywania poszczególnych czynności, jednakże swoje obowiązki mogła wykonywać jedynie w siedzibie zleceniodawcy.

Za uznaniem przedmiotowej umowy za zlecenie przemawia jeszcze jeden argument. Zasadą jest, że o wyborze osoby do wykonania dzieła decydują jej osobiste przymioty, zdolności czy umiejętności – dające jej zdolność do jego wykonania, natomiast przy wyborze zleceniobiorcy rozstrzygający jest element zaufania do konkretnej osoby. W ocenie Sądu trudno przyjąć, iż do wykonywania czynności wskazanych w przedmiotowych umowach, niezbędne jest posiadanie szczególnych umiejętności bądź kwalifikacji.

O zakwalifikowaniu umowy jako umowy dotyczącej świadczenia usług w zakresie powtarzającego się schematu czynności u płatnika orzekł również Sąd Okręgowy w sprawie VII U 389/15 (akta VII U 389/15 – SO w Lublinie). Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 j.t..) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami", oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4. W myśl zaś art. 12 ust. 1 ustawy osoby takie podlegają również obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu.

Zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia wykonywania pracy do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy (art. 13 pkt 2). Stosownie do art. 11 ust. 2 powyższej ustawy zleceniobiorcy podlegają ubezpieczeniu chorobowemu dobrowolnie, na swój wniosek.

Z tych względów zaskarżoną decyzję należy uznać za prawidłową, a odwołanie za niezasadne.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie powołanych przepisów i na mocy art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak sentencji oddalając odwołanie.